

REGISTERBLAD

Datum: 2000-02-07

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I SÖDERMANLANDS LÄN

Identitetsnummer: NRO 04 060

Områdesnamn: Öknaby

Kommun: Katrineholm

Kartblad: Ekonomiska kartan nr 106 15, 106 16

Area: 16 ha, enbart land

Naturgeografisk region: 24, Svealands sprickdalsterräng med lerslätter och sjöbäcken

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner: Centralbygd

Landskapsform:

Riksvärde

	Naturbetesmark	Flora
--	----------------	-------

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap med lång kontinuitet. Förekomst av naturbetesmarker med mycket art- och individrik flora. På Öknaby återfinns en av länets mest värdefulla naturbetesmarker och här påträffas en ovanligt rik förekomst av hävdgynnade växter. Betespräglad skog finns i området. Ingår i Länsstyrelsens program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden (objekt). Ingår i Naturvårdsverkets nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt 0483-27).

Huvudkriterier: A, C, D.

Stödskriterier: mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt naturvårdsinriktad betesdrift eller ängsbruk. Den östra delen av hagen betas av nötkreatur och är välhävdad, medan övriga delar är igenväxt av ung lövskog. Brukaren är osäker om han vill fortsätta att hävda området eftersom han försökt få miljöstöd för hela östra hagen men misslyckats. Han har miljöstöd, biologisk mångfald, endast för den öppna delen. Den västra delen av hagen är helt igenväxt och har annan markägare som inte är intresserad av att hålla marken öppen. Området påverkas negativt av: upphört eller minskande betesutnyttjande, tillförsel av näringsämnen och gifter, bebyggelseexploatering, dikningar, skogsodling, energiskogsodling, täkt, omarrondering.

Säkerställande: Området ingår i Natura 2000.

Områdets huvuddrag: Se objektbeskrivning 83-27 i ÄoH rapporten D län. Söder om Öknaby ligger en delvis skogbeväxt hagmark som sluttar mot norr. Marken är omväxlande, med blockig men torr hedmark och fuktigare svackor. Hela västra delen är en barrskog som tidigare varit betad. Den östra delen är öppen norrut med björk och enebackar, samt en fuktäng med arter som ängsstarr, loppstarr och nålstarr, vilka

indikerar våtmarksslåtter. Den torrare marken är rik på hagmarksörter som fältgentiana, kattfot och ögontröst och ett flertal andra arter som tyder på lång beteskontinuitet.

Enligt den historiska konceptkartan från 1807 över Bondökna by, låg den idag delvis beteshävdade hagmarken då inom "Storängen". Detta var ett separat större ängsgärde. De mer höglänta partierna, beskrivna som "backar stenige med löfskog", låg inom ängsgärdet och hävdades troligtvis genom efterbete. Vid tidpunkten för laga skifteskartan 1845, nyttjas marken fortfarande som äng, men under 1900-talets början visar häradskartan att området övergått till hagmark, beväxt med lövskog.

Anmärkningar:

Referenser:

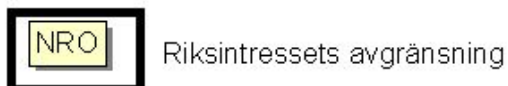
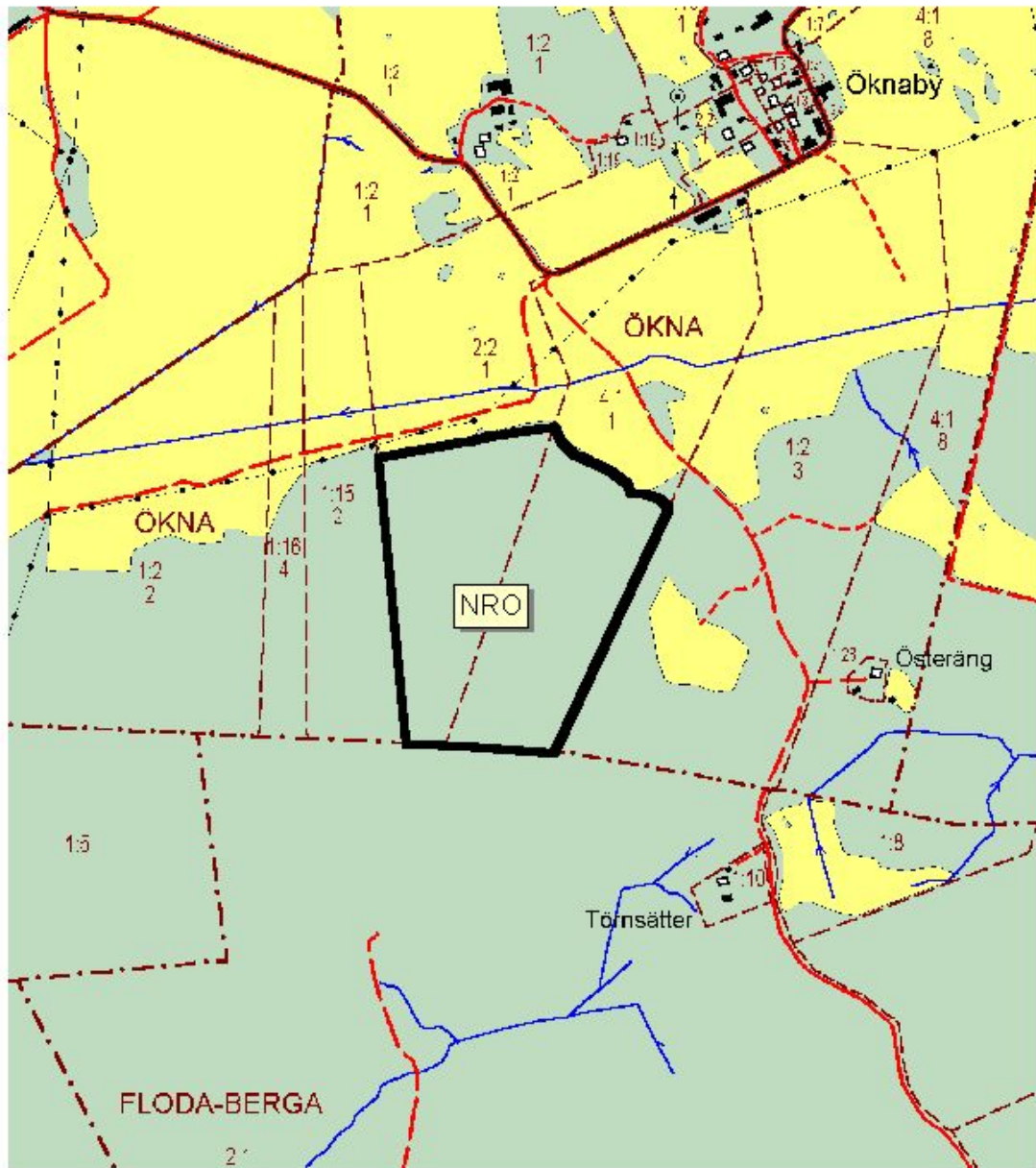
Rydberg, H., Vik, P. 1992: *Ängs- och hagmarker i Södermanlands län*. Länsstyrelsen i Södermanlands län 1992. Nyköping.

Länsstyrelsen i Södermanlands län 1991: *Program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet*. Nyköping.

Naturvårdsverket 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.

Område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § miljöbalken; Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Riksintressets benämning: **Öknaby**
Identitetsnummer: **NRO 04 060**
Kommun: **Katrineholm**
Län: **Södermanland**

Skala 1:10 000

Ekonomiskt kartblad nummer: 106 05, 106 06